

KRYSTIAN LUPA

2011-02-21

Urodził się 7 listopada 1943 roku w Jastrzębiu Zdroju. W latach 1963-1969 był studentem Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, później - reżyserii filmowej w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi. W latach 1973-1977 studiował reżyserię teatralną w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie. Od 1983 roku jest pedagogiem, zaś od 1993 roku profesorem tejże uczelni). Wykłada na Wydziale Reżyserii Dramatu. W latach 1990-1996 pełnił funkcję dziekana Wydziału Reżyserii. Od 1977 roku jest związany ze Starym Teatrem im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

Krystian Lupa należy do artystów wszechstronnych - jest reżyserem, scenografem, pisarzem, tłumaczem i pedagogiem. Stworzył odrębny teatr autorski, w którym tworzy niezwykle w swoich nastrojach świat, zaludniony przez "strasznych mieszczan", wśród których żyją wyobcowani "nadwrażliwcy", samotnicy i artyści. Ich postrzeganie rzeczywistości, naznaczonej schyłkowością i rozpadem wartości, nie idzie w parze z możliwością wyrażania tych doznań. Świat teatru Lupy jest niezwykle integralny i jednolity.

Wiele jego spektakli zalicza się do najważniejszych przedstawień w historii współczesnego teatru polskiego, np.: Pragmatyści Stanisława Ignacego Witkiewicza, Marzyciele Roberta Musila (1988), Kalwerk Thomasa Bernharda (1992), Lunatycy Hermana Brocha (1995) czy Immanuel Kant T. Bernharda (1996).

W czasie studiów Lupa miał okazję poznać Konrada Swinarskiego. Uczęszczał do niego na zajęcia z analizy dramatów oraz asystował przy realizacji "Hamleta" w Starym Teatrze. To właśnie od Swinarskiego uczył się głębokiego wnikania w sens poszczególnych scen oraz pracy z aktorem. Ogromny wpływ na Krystiana Lupę miał również teatr oraz sposób funkcjonowania aktora w rzeczywistości scenicznej Tadeusza Kantora.

Krystian Lupa należy do laureatów Nagrody im. Konrada Swinarskiego (1988) i Nagrody im. Leona Schillera (1992). Realizacje sceniczne Lupy nagradzono wielokrotnie na festiwalach i konfrontacjach teatralnych, w kraju i za granicą. Wśród najważniejszych wyróżnień warto wymienić Nagrodę Ministra Kultury w dziedzinie teatru oraz Nagrodę Miasta Krakowa w dziedzinie kultury i sztuki (1998), Grand Prix - Nagrodę Krytyków Francuskich, za najlepszy spektakl zagraniczny we Francji w sezonie 1998/99 dla przedstawienia Lunatycy (1999) przygotowanego z artystami Starego Teatru w Krakowie, nagrodę Sekcji Krytyków ITI za popularyzację polskiej kultury teatralnej za granicą (2000); "Ludwik" - nagroda krakowskiego środowiska teatralnego dla reżysera i spektaklu Bracia Karamazow wg Fiodora Dostojewskiego przygotowanego z artystami Starego Teatru w Krakowie (2000); Austriacki Krzyż Zasługi (2001); Feliks Warszawski - nagroda dla najlepszego reżysera sezonu 2000/01 za reżyserię spektaklu AUSLÖSCHUNG/WYMAZYWANIE wg Thomasa Bernharda w Teatrze Dramatycznym w Warszawie (2001); francuski Order Sztuk Pięknych i Nauk Humanistycznych (2002); Statuetka Pegaza - nagroda programu telewizyjnego "Pegaz" dla najlepszego reżysera teatralnego (2001). W 2003 roku spektakl Lupy AUSLÖSCHUNG/WYMAZYWANIE Thomasa Bernharda przygotowany z artystami Teatru Dramatycznego w Warszawie otrzymał Grand Prix na 37. Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym

**Magiczny
Kraków**

BITEF w Belgradzie.

W 2008 roku spektakl "Factory 2" w reżyserii Krystiana Lupy zdobył Krakowską Nagrodę Teatralną Boskiego Komedianta na zorganizowanym po raz pierwszy w Krakowie Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym "Boska Komedia". Przedstawienie zostało przygotowane przez Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

Krystian Lupa jest autorem szkiców Utopia i jej mieszkańcy oraz dwóch tomów prozy: „Labirynt” (2001) oraz "Podglądania" (2003)', w których znalazły się fragmenty dzienników artysty.